

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

на тему:

«ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ»

Виконавець:

студентка 6 курсу групи М-9

Центру заочної та вечірньої

форм навчання

Моїсеєнко Валерія Андріївна

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Жердецька Лілія Вікторівна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розгортання світової фінансової кризи поставило банківську систему України у досить трудні умови. Лімітований доступ до зовнішніх джерел і девальвація гривні, погіршення фінансового становища позичальників, незбалансованість державних фінансів і політична нестабільність дуже негативно проявилася на фінансовій стійкості банків: проблему ліквідності, яка сталась на перших порах кризи, перемінила проблема якості активів та достатності капіталу. На теперішній час в Україні виняткового значення набуває збільшення ефективності роботи ринкової інфраструктури, що потребує значних високоякісних перетворень у банківській сфері, а відповідно, здійснення адекватної депозитної політики комерційними банками.

Варто зауважити, що проблемі формування депозитної політики не приділялося потрібної уваги. Це було пов'язано з тим, що попит на банківські послуги добре переважав пропозицію; великий рівень інфляції, присутність недорогих ресурсів, збільшення курсу іноземної валюти – усі ці умови забезпечували велику норму доходу банківських операцій, змінюючи саму природу їх ризику.

Виходячи із вищесказаного, проблема викликана існуючим збільшенням ролі депозитної політики в забезпеченні стійкості комерційного банку та необхідністю комплексного вивчення депозитної політики комерційного банку у відношеннях із клієнтами, що і визначає актуальність обраної теми.

Проте не зауважуючи на велику кількість публікацій можна сказати, що ще немає єдиного ідеального механізму в управлінні депозитною політикою, яка б забезпечувала економічну стійкість та надійність банку. Процеси глобалізації та стрімкого розвитку технологій роблять цю тематику актуальною та потребують стабільної її дослідження.

Мета дослідження. Метою дипломної роботи є вивчення теоретичних питань формування депозитної політики банків та розроблення практичних рекомендацій її реалізації, що забезпечують постійний розвиток банківської установи.

Завдання дослідження:

- розкрити сутність та значення депозитної політики банку;
- виконати класифікацію депозитів як основи формування депозитної політики банків;
- розібрати процес формування та застосування депозитних ресурсів банками України;
- вивчити інструменти реалізації депозитної політики;
- провести аналіз процесів формування та використання депозитних ресурсів банками України;
- описати вплив макроекономічних чинників на депозитний український ринок;
- розглянути тенденції та обґрунтувати методичні підходи до оцінки депозитної політики банку.

Об'єктом дослідження є сфера економічних відносин з приводу залучення банками України коштів суб'єктів ринку.

Предметом дослідження є діяльність банківських установ, спрямована на розроблення й реалізацію своєї депозитної політики з метою забезпечення власної ефективної роботи та забезпечення економіки країни необхідними для розвитку грошовими ресурсами.

Методи дослідження. У ході дослідження застосовувалися такі методи дослідження: структурно-логічний аналіз; метод економічного аналізу (при досліді факторів впливу на процеси формування та реалізації механізму депозитної діяльності, оцінці динаміки та структури депозитної бази банків); метод групувань (при розгляді класифікації депозитів); різні прийоми статистичних методів, зокрема порівняння; методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції.

Інформаційна база дослідження. Статистичну і фактологічну основу дослідження складають закони України, постанови та декрети Кабінету Міністрів України, нормативні документи Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, банківських установ.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (80 найменувань). Обсяг роботи становить 86 сторінок. Основний зміст викладено на 74 сторінках. Робота містить 9 таблиць, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти формування депозитної політики банку**» розглянуто сутність залучених коштів у формуванні банківських ресурсів, розкрита сутність та значення депозитної політики банку та визначена роль коштів населення у формуванні ресурсної бази банків.

У другому розділі «**Аналіз депозитної політики банків**» здійснена оцінка впливу макроекономічних чинників на депозитний український ринок, проведено аналіз процесів формування та використання депозитних ресурсів банками України та здійснена оцінка депозитної політики АТ КБ «ПриватБанк».

У третьому розділі «**Напрями оптимізації депозитної політики банку**» виконано обґрунтування методичних підходів до оцінки депозитної політики банку та запропоновано шляхи вдосконалення депозитної політики АТ КБ «ПриватБанк».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Банківська система покликана організувати фінансові ресурси економіки та трансформувати їх на дієвий капітал, що приносить дохід. Основне питання, яке стоїть сьогодні перед вітчизняними банківськими установами, полягає в ефективному управлінні банківськими резервами. Якість управління пасивними операціями значною мірою залежить від вирішення комплексної проблеми формування ефективної політики ресурсного забезпечення банківської діяльності та вивчення механізмів її реалізації.

2. У сучасній банківській практиці формування та управління банківськими ресурсами є одним із найбільш немаловажних та складних напрямів

банківського менеджменту. Суперництво на ринку банківських послуг потребує від банків формування ефективної депозитної політики, використання нових форм та методів управління банківськими ресурсами для забезпечення фінансової стійкості, стабільності та прибутковості.

3. Значення депозитної політики полягає у визначенні пріоритетних напрямів розвитку та поліпшення банківської діяльності в ході накопичення грошових ресурсів, поліпшення процесу формування ресурсної бази та збільшення його ефективності. Головні правила проведення депозитної політики подано в Законі України «Про банки і банківську діяльність».

4. Депозитна політика – це діяльність банку, щодо залучення ресурсів для підтримання ліквідності фінансової установи. Суб'єктами депозитної політики виступають всі ті особи та структурні підрозділи банку, що беруть участь у її формуванні та реалізації. Об'єктом є сам депозит, операції які за ним проводяться та весь депозитний портфель в цілому.

5. Найкраще співвідношення між основними складовими ресурсної бази, основою якої є вклади населення, сприяє впровадженню оптимізаційної моделі ресурсного забезпечення комерційного банку. Достатня кількість ресурсів дає здатність банківській установі ефективно здійснювати свої функції та добитися основної мети, що полягає у отриманні прибутку за рахунок активних операцій. При цьому достатня кількість ресурсів у банківській установі дозволить підтримувати її надійність та ліквідність, а також зменшити деякі ризики, які характерні банківському сектору.

6. Серед макроекономічних факторів не можна виділити одного домінуючого чинника, що справляв би за різних економічних умов вирішальний вплив на схильність населення до вкладання коштів на депозитні рахунки. Зі зміною економічної ситуації в країні змінюються фактори, що впливають на рішення населення щодо розміщення заощаджень на банківські депозити. Це дозволяє зробити висновки, що вибір форми нагромадження залежить від психологічних факторів, а рішення індивідуума базується на суб'єктивній оцінці переваг того або іншого виду активів, який на даний момент є бажанішим. Тому, саме психологічні фактори є домінуючими у формуванні ощадної поведінки населення.

7. Динаміка показників депозитної діяльності АТ КБ «ПриватБанк» впродовж аналізованого періоду не дає здатність оцінити ефективність його депозитної політики. Більша частина показників у 2015–2016 рр. вказує на її низьку ефективність. Однак у 2017–2019 рр. майже всі розраховані коефіцієнти показують суттєве підвищення ефективності депозитної політики АТ КБ «ПриватБанк».

8. Для вирішення проблем з якими зіштовхуються банки при залученні коштів клієнтів, можна застосувати наступні напрями: стимулювати розробку банками нових програм та депозитних продуктів для фізичних осіб; підвищити фінансову грамотність та довіру населення до банківських установ взагалі, в тому числі і до депозитних операцій банків; підвищити верхню межу виплат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб; збільшити ресурсну базу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за рахунок підвищення зборів учасників та залучення нових джерел; прийняти заходи відносно врегулювання ринку банківських послуг та

підвищення рівня платоспроможності банків; прийняти заходи відносно врегулювання економічної ситуації в країні.